

Egy meghívás története

A Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola adjunktusa, Hetesi Erzsébet, a következő gonddal keresett fel a szerkesztőségben. Hetek óta zavarja az a tudat, hogy az Államvédelmi Hatóság egykori alezredesének, Farkas Vladimírnak szegedi szereplését a sajtó és a közvélemény úgy fogja fel, mintha az politikai erők összejátszása következtében történt volna. Ugyanis, az eddig megjelent riportok nagyjából azzal is foglalkoztak, hogy kik, és fellelhetően milyen szándékkal szólaltatták meg az ávós tisztet. Legutóbb pedig a Magyar Hírlap számolt be arról, hogy a meghívás miatt a főiskola klubjának vezetőjét elbocsátják. Ilyen előzmények után kért lehetőséget a főiskola oktatói és dolgozói KISZ-szervezetének nevében — akik meghívták Farkas Vladimírt — Hetesi Erzsébet a sajtónyilatkozatra.

— Az, hogy felmondanak egy népművelőnek, az az intézmény hatásköre. Ez egy dolog, az intézmény tegye meg, és indokolja meg tisztességesen. Más dolog az, ha a felmondásba belekerül, hogy a felmondás Farkas Vladimír meghívása miatt történt. Ez így nagyon szerencsétlen megoldás, mert külön kérdés, hogy ki hívta meg Farkas Vladimírt, ki adott otthont a beszélgetéshez, ki milyen papírt írt alá, és végső soron a Kovács Géza által vezetett, Tamási Áronról elnevezett főiskolai klubban erre a rendezvényre nem került sor. Egy meg nem tartott rendezvényért vagy egy nem ott megtartott rendezvényért, eleve szerencsétlen valakinek felmondani, illetve egy meg nem tartott előadást más érvek mellé felhasználni.

A más érvek jogosságát nem vonom kétségbe, természetesen tartom az intézmény vezetőinek hatáskörét. Itt azonban az a fő gond, hogy mi a baj Farkas Vladimír meghívásával. Miért nem lehet Farkas Vladimírt meghívni? Maga a meghívó miért nem minősül — ami természetes lenne — eleve

kívülállónak? Miért kell a meghívót úgy elgondolni, hogy nem mentes a meghívott ideológiájától? Hiszen, ha beülünk egy filmre, az a film tetszet vagy nem, jogunk van distanciát tenni köztünk és a film között. Bármilyen meghívott bármit mond, eldönthetjük, hogy szerintünk itt hazudik, itt nem, de a fontos az, hogy valaki „bemutassa ezt a filmet”

Farkas Vladimírról azt lehetett gondolni, hogy mond valamit, és utána ki-ki úgy foglal állást, ahogy. Ezt tették a nézők. Nem hiszem, hogy lett volna a diákság között bárki, aki a korabeli ÁVH-val azonosságot vállalt volna. Agyrémnak tűnik, ha bárki azt hiszi, hogy valaki azért hívja meg Farkas Vladimírt, mert a meghívó azonosságot vállalt az ÁVH-val, vagy azonosságot akar kiváltani azon nézők és Farkas Vladimír között, akik eljönnek az előadásra. En az gondolom, hogy eltagadott, vagy félig eltagadott, „sáros” közép-kelet-európai elmúlt negyven esztendőnkől bármilyen nézőpontból valaki úgy tud lényegeset mondani, hogy ráadásul nagyon fontos po-

zióit töltött be abban az időben — mindenkit meg kell hívni, aki egyáltalán meghívható, és nincs a hallgatók között. Ezért számomra döbbenetes, hogy a meghívás ténye egyáltalán miért lehet kérdés.

És végül ki és hogyan hívta meg Farkas Vladimírt? A főiskola OD-KISZ-szervezete 1988. tavaszán politikai klubot indított. Ezen a tavaszon én Budapesten továbbképző tanfolyamon vettem részt, ahol Hegedűs András speciálkollégiumát is látogattam. Majusban az OD-KISZ-szervezet nevében — akinek titkára Málócs Jánosné, a politikai klub szervezője — meghívtuk Hegedűs Andrást. A rendezvényre a Kovács Géza által vezetett Tamási Áron Klubban került sor. Az előadást követően — amely kitűnően sikerült — érdeklődöttünk Hegedűs Andrástól, hogy vajon az ÁVH-ról ki tudna nekünk közvetlen információkat adni. Farkas Vladimír neve tehát már tavasszal felmerült, és az OD-KISZ úgy döntött, hogy az őszi politikai klubrendezvények között, ha sikerül, Farkas Vladimír is szerepelni fog. A korábbi rendezvényekre is a főiskola Tamási Áron Klubjában került sor, így az ÁVH volt alezredese is az eredeti elképzelések szerint itt találkozott volna a hallgatósággal. A meghívólevelet így valóban Kovács Géza írta alá, ám ismételt hangsúlyozom, hogy erre a rendezvényre — már ismert okok miatt — nem a főiskolán került sor. Ez tehát a meghívás hiteles története.

H. M.

A rendőri fellépés indokolt és törvényes volt

Ügyészségi közlemény

A Budapesti Katonai Ügyészség befejezte azt a vizsgálatot, amelyet a Bukszár Tibor rendőr főtörzsmester sérelmére elkövetett emberölést megelőző rendőri intézkedéssel kapcsolatban folytatott. Megállapították, hogy a rendőri fel-

lépés egyértelműen indokolt és törvényes volt. A rendező zavaró magatartást tanúsító fiatalokat Bukszár Tibor először rendőri mivoltának felfedése nélkül figyelmeztette. Ezután Solymosi Attila és társai szidalmazni kezdték, és közülük többen

fenyegetően közeledtek felé. A veszélyhelyzetbe került rendőr ekkor közölte támadóival, hogy rendőr, s közben fegyverét is elővéve megállásra szólította fel a garázda fiatalokat, valamint kilátásba helyezte, hogy figyelmeztető lövést fog leadni. Ez a felszólítás is eredménytelen maradt, mire a rendőr a villamos mennyezetebe lőtt. A támadók ezután ütlegetni kezdték Bukszár Tibort, és ennek során Hajdú István a rendőr fegyverét tartó kezébe rúgott, aminek következtében a fegyver elsült, és a lövedék Hajdú István lábán sérülést okozott. A rendőr elleni támadás tovább folytatódott, és ezért Bukszár Tibor rendőr főtörzsmesternek újabb intézkedésre lehetősége nem volt. A vizsgálat megállapította, hogy a szabályszerű figyelmeztető lövés, majd a sérülést okozó, véletlenül bekövetkezett lövés nem minősül fegyverhasználatnak. Az is megállapítást nyert, hogy a kialakult helyzetben egy esetleges fegyverhasználat is törvényes és indokolt lett volna. (MTI)

Lottó-tárgygyerményjegyzék

Nyereményjegyzék a november 22-én megtartott novemberi teletottó-jutalomsorsolásról, melyen a novemberi teletottószelvények és a november havi előfizetéses szelvények vettek részt.

Az alábbiakban ismertetjük a szegedi totó-lottó körzeti iroda területén vásárolt és nyereménnyel kisorsolt szelvényeknek a számát és a nyereményt.

3 858 206 g	79 050 565 i	79 214 399 i	79 422 915 h
3 865 653 h	79 058 012 i	79 221 846 d	79 452 703 e
3 880 547 h	79 065 459 i	79 229 293 d	79 460 150 h
3 902 888 h	79 072 906 i	79 244 187 i	79 475 044 h
3 910 335 g	79 080 353 e	79 259 081 d	79 489 938 e
3 917 782 e	79 102 694 g	79 288 859 g	79 497 385 h
3 925 229 g	79 110 141 f	79 303 763 e	79 512 279 h
3 940 123 f	79 117 588 h	79 311 210 h	79 527 173 e
3 947 570 d	79 125 035 h	79 318 657 g	79 534 620 g
3 962 464 f	79 154 823 e	79 326 104 f	79 542 067 h
3 969 911 d	79 162 270 f	79 355 892 f	79 549 514 i
3 977 358 h	79 169 717 f	79 363 339 d	79 579 302 i
3 984 805 e	79 177 164 e	79 370 786 f	79 594 196 e
79 005 883 f	79 184 611 f	79 378 233 d	83 027 263 e
79 020 777 f	79 192 058 g	79 385 680 g	83 049 604 e
79 028 224 h	79 199 505 e	79 393 127 d	83 057 051 f
79 035 671 i	79 206 952 i	79 400 574 f	83 094 286 i

A nyereményjegyzékben az alábbi rövidítéseket használtuk: d: szerencseutalvány (30 000 Ft), e: vásárlási utalvány (10 000 Ft), f: vásárlási utalvány (9000 Ft), g: vásárlási utalvány (7000 Ft), h: vásárlási utalvány (5000 Ft), i: vásárlási utalvány (4000 Ft).

A nyertes szelvényeket 1988. december 16-ig kell a totó-lottó kirendeltségek, az OTP-fiókok, vagy a posta útján, a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság címére (1875 Budapest, V. Münnich F u 15) eljuttatni

Egyetemi demonstrációk

Országsszerte nyilvános demonstrációt tartottak szerdán az egyetemeken és főiskolákban, követelve a felsőoktatás anyagi és tárgyi feltételeinek radikális javítását, az intézmények autonómiáját, belső demokráciáját, valamint a tanszabadságot.

A demonstráció a szegedi József Attila Tudományegyetem felhívására szerveződött, és a hallgatók mellett az oktatók, az egyes karok társadalmi szervezetei is csatlakoztak a megmozduláshoz.

Valamennyi egyetemi demonstráción elhangzott a tanszabadság követelése. Ennek értelmében — az adott tudományterület és képzési ág sajátosságait figyelembe véve — az oktatók maguk választotta tárgyakat, kollégiumokat hirdethetnének meg, a hallgatóknak pedig jogukban állna a szabad tanár-, illetve tantárgyválasztás. Ezzel kapcsolatban elhangzott: az általánosan kötelező tárgyak egész rendszere átalakításra szorul, és ideológiai megfontolásokról függetlenül kell megállapítani a közismereti műveltség követelményeit.

Valóságos intézményi autonómiára van szükség — hangoztatták az egyetemi gyűlések résztvevői. Ezzei összefüggésben szor-

A mozgalmat indító szegedi bölcsészkaron tegnap reggel tájékoztatták a hallgatókat az operatív bizottság tagjai a kari gyűlés óta folytatott tárgyalásaikról, köztük a hétfői találkozóiról a művelődési miniszterrel (ennek hangulatáról részletes beszámolót küldött szerkesztőségünkbe *Bagi Ibolya*, ezt — rövidítve — közöljük). Meghívott előadók tartottak előadásokat (a témák: a tanárképzés, a fiatalok lakáshelyzete, alternatív szervezetek, az alkotmány módosítása). Délután a JATE bölcsészkarának volt hallgatói mondták el a mai diákoknak, hogy a korábbi években hanyféle, az oktatás és az egyetemi élet jobbítását célzó mozgalom indult — és maradt eredménytelen. Este levetítették a szeptember végi „fordított sztrájk” eseményeiről készült videofilmet. Ma délelőtt ismét előadások lesznek a magyar felsőoktatás utóbbi negyven évéről, délután pedig fórum az úgynevezett ideológiai tárgyak oktatásával. Ezután a tantervi reformokon dolgozó diákok és oktatók egyeztetik elképzeléseiket, majd 17 órakor *nagygyűlés* lesz az Ady téri sportpályán. A bölcsészkar épületének homlokzatán tegnap reggel óta hatalmas transzparens hirdeti: „*Anyu ne félj, nem lesz semmi baj!*”

A JATE természettudományi karának hallgatói utcai „*teamérésre*” kaptak engedélyt: tegnap délután a Dugonics és a Klauzál téren bukkant föl „szendvicsmene-tük”. Miközben a járőrelőket teával kínálták, azon igyekeztek, hogy elmondják nekik: *mi a célja az egyetemi demonstrációnak*. A tisztánlátásra azért is nagy szükség van, mert az utóbbi hetek diákmozgalmait értelmiséggellessen megnyilvánulások is kísérték.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán is „nagy élet” volt a tegnapi tanítás nélküli munkanapon. Reggel dokumentumfilmet néztek meg a hallgatók, majd heves vita zajlott a követelésekről szóló állásfoglalás-ter-

galmazták, hogy az intézményi tanácsok önállóan döntsenek a személyi kérdésekben, a felvételi követelményekben és képzésszámokban, valamint a képzési rend meghatározásában.

A demonstrációkon megfogalmazódott az igény egy országos felsőoktatási érdekvédelmi szövetség létrehozására. Az elképzelések szerint ez a helyi oktatói, hallgatói önkormányzatokból szerveződne, és feladata lenne, hogy minden törvényes eszközzel fellépjen a felsőoktatás helyzetének radikális megváltoztatása érdekében.

A megmozdulásokról szólva, több helyütt is leszögezték, hogy azok nem politikai vetületűek. Hangsúlyozták, hogy a felsőoktatás szigorúan vett szakmai érdeke a tanulmányi munka szabadsága, az intézményi autonómia és demokrácia megteremtése, a központi szabályozások leépítése. Az egyetemisták egyértelműen kinyilvánították: nem áldozatot igényelnek a társadalom más csoportjaitól, hanem olyan kormányzati döntéseket kívánnak, amelyek lehetővé teszik, hogy gazdasági és társadalmi fel-szültségek nélkül megoldható legyen a felsőoktatás finanszírozása.

vezetről a díszteremben. A zős állásfoglalása is. Tegnap vegleges dokumentum ma készül el, és valószínűleg megtartják az ország tanárképző főiskoláinak egy kö-mel.

Feszült légkörben

„Szegedi bölcsészhallgatók találkozója a művelődési miniszterrel” címmel MTI-közlemény jelent meg a Délmagyarországban, november 22-én. Miután a JATE-pártbizottság képviselőjeként ott voltam a megbeszélésen, véleményem elsődleges élmények hatása alatt formálódott. A közlemény korrekcióját az értekezést adott az eseményről. És ami a fő: megnyugtatót. A „javasolták” és „elfogadták” dialektikus egysége érvényesült — sugallta a szöveg; az egészséges kompromisszum diadalmaskodott — nyugodhatott meg az olvasó. Mindez igaz, az atomszféra érzékeltetése mégis fontosnak tetszik. A kerekasztal-beszélgetés mindvégig *feszült légkörben folyt*. Alaphangját *Czibere Tibor* művelődési miniszter erőteljes, időnként erőszakos kérdésfeltevései, a minisztériumot ért „támadás” visszautasítása adta meg, és a hall-

gatók képviselőinek kezdetben udvariasan visszafogott, talán tétovának tűnő, majd egyre határozottabb, álláspontjukat csaknem konokul védelmező válaszai. A tét — mindnyájan tudtuk — igen nagy. Egy tárgyalásnak nemcsak témája, eredménye is van. Vagy eredménytelensége. Az értelmiségi lét hitelrontásának idején a minisztérium és a felsőoktatás képviselőinek (nemcsak a hallgatóknak!) a vitája akkor értelmes, ha senki nem téveszt arányokat, ha személyes vagy intézményi sértettségeket félretéve, indulatokat fékezve, de az arcot, a karaktert megőrizve „folytatjuk az eszmecsere”, s igényeljük „még nagyobb és határozottabb lépéseket a felsőoktatás fejlesztése terén”. Csak ez esetben állíthatjuk önmagunk és a következő generációk előtt: *nem rajtunk múltott*.

Állásfoglalás

A JATE szakszervezeti bizottsága *egyetért* a hallgatói törekvésekkel, amelyek a költségvetési arányok megváltoztatásával, a felsőoktatásra fordított anyagi eszközök jelentős növelését, az egyetemi autonómia és a tanszabadság biztosítását követelik. *Támogatja* a célok elérése érdekében szervezett hallgatói demonstrációkat. *Felhívja* az egyetem oktatóit és dolgozóit, hogy vegyenek részt a hallgatói rendezvényeken.

József Attila
Tudományegyetem
Szakszervezeti
Bizottsága

Kompakt hanglemezek

Decemberben már sorozatban gyártják a CD-lemezeket Székesfehérvárott. A Kompakt hanglemezek, egyéb műsor és adathordozó eszközök gyártására, sokszorosítására, kiadására, hazai és külföldi forgalmazására külföldi tőkével létrehozott Glória Kft. a tervek szerint jövőre már 4 millió lemezt állít elő.

A gyártáshoz a Videoton Elektronikai Vállalatnál külön üzemcarnokot építettek. A kétezer négyzetméter alapterületű lemezgyár a jövő év első felében készül el, addig ideiglenesen egy gépsort állítanak üzembe. A Hollandiából vásárolt automata berendezés már próbaüzemben működik, a szakemberek a pontos beállításán dolgoznak. Az első lemez, amely karácsonyra már a boltokba is kerül, az

István a király rockopera egyórás felvétele lesz.

A tervek szerint a Glória Kft. három gépsoron állítja majd elő a kompakt lemezeket; termékeinek, mintegy 10 százaléka kerül a hazai boltokba, a többit külföldön — főként a nyugat-európai országokban — értékesítik.

A CD-lemezek zene, szöveg, álló, vagy mozgóképek, valamint információk tárolására is alkalmasak. A Kft. az utóbbi lehetőséget kihasználva tervezti információátviteli lemezek, úgynevezett CD-romok előállítását is a következő években. A 12 cm átmérőjű, fémezett műanyag tárcsákra nagy mennyiségű információ „írható fel” lézersugárral, egy CD-rom akár ezer, egyenként 200 oldalas könyvet is tartalmazhat (MTI)

Emlékezés Lukács Györgyre

Lukács György nevét vette fel szerdán az MSZMP Politikai Főiskola könyvtára. Ez alkalomból a főiskola épületének falán felavatták Lukács György emléktábláját, Kiss István Kosuth-díjas szobrászművész alkotását.

Az ünnepi eseményhez kapcsolódóan a könyvtár ki-

állításal is megemlékezik Lukács Györgyről. A két hétig nyitva tartó kiállítás — amely az MTA Filozófiai Intézet Lukács Archivumának közreműködésével készült — a tudós műveivel, pályáját és munkásságát felidéző dokumentumokkal ismerteti meg a látogatókat. (MTI)